

J. J.

Wyroby żelazne świętokrzyskich prahutników

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 5/3-4, 517-518

1960

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W rubryce tej ukazują się przeważnie krótkie informacje o wydawnictwach zagranicznych z zakresu historii techniki. Np. w nrze 1/1960 zamieszczono wzmiankę o książce F. M. Feldhausa *Geschichte des Technischen Zeichnens* (Franz Kuhlmann KG, Wilhelmshaven 1959), w nrze 3/1960 — o książce Ericha Kurzel-Runtscheinera *Meister des Technik* (Verlag Notring der Wissenschaftlichen Verbände Österreichs, Wien 1957).

Natomiast w nrze 2/1960 rubryka zawiera parę fotografii tokarek z XIX w.

J. J.

W 125 ROCZNICĘ URODZIN GOTTLIEBA DAIMLERA

125 rocznicę urodzin Gottlieba Daimlera uczciły z pewnym opóźnieniem (zasłużony pionier motoryzacji urodził się 17 marca 1834 r.) „Horyzonty Techniki“ artykułem zamieszczonym w nrze 1/1960.

Artykuł zawiera krótki życiorys Daimlera oraz opis jego pracy i kolejnych osiągnięć przy konstruowaniu silnika zdolnego do napędu pojazdów mechanicznych. Szczególnie podkreślone jest stopniowe rozwiązywanie przez konstruktora problemów i trudności technicznych piętrzących się na drodze do sukcesu.

Artykuł ilustrują fotografie silników zbudowanych przez Daimlera.

J. J.

„WIADOMOŚCI NAFTOWE“ O MARIII SKŁODOWSKIEJ-CURIE

W nrze 1/1960 „Wiadomości Naftowych“ zamieszczono obszernie sprawozdanie z odczytu mgr inż. Z. Fleszar-Błaszkieviczowej *Życie i twórczość Marii ze Skłodowskich i Piotra Curie*, wygłoszonego w klubie Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego w Krośnie. Sprawozdanie ma charakter streszczenia odczytu.

J. J.

WYROBY ŻELAZNE ŚWIĘTOKRZYSKICH PRAHUTNIKÓW

Prowadzone w ramach prac Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN badania metaloznawcze wyrobów żelaznych pochodzących z cmentarzysk archeologicznych pozwoliły na opracowanie metod ustalania technologii produkcji tych wyrobów.

Ostatnie badania ściśle powiązane z odkryciem starożytnego hutnictwa żelaznego w Górach Świętokrzyskich miały na celu poznanie rodzaju metalu

i technologii stosowanej przez świętokrzyskich hutników przy równoczesnej identyfikacji wyrobów pochodzących z tego ośrodka.

Rezultaty tych badań relacjonuje mgr inż. Jerzy Piaskowski w artykule *Wybory żelazne hutników w rejonie Gór Świętokrzyskich w I—IV wieku* („Przegląd Techniczny“, nr 1/1960, rubryka *O dawnej technice*).

Inż. Piaskowski zestawiał najważniejsze cechy charakteryzujące wyroby z ośrodka świętokrzyskiego, podkreślając szczególnie znaczenie wykazanego podobieństwa kształtów tych wyrobów. Na podstawie dotychczas zgromadzonych materiałów porównawczych można obecnie jedynie według zewnętrznego wyglądu identyfikować pochodzenie wyrobu z świętokrzyskiego ośrodka hutniczego. Oczywiście takie uproszczenie metodyki badań ma duże znaczenie dla intensywności prac badawczych.

J. J.

HISTORIA HUTY „CZĘSTOCHOWA“

Najstarszym oddziałem produkcyjnym obecnej huty im. B. Bieruta są wielkie piece dawnej huty „Częstochowa“.

Historią tej huty zajmują się inż. J. Zimny i mgr H. Rola w artykule *Rozwój oddziału wielkich pieców huty Częstochowa 1896—1945* („Przegląd Techniczny“, nr 4/1960, rubryka *O dawnej technice*).

Artykuł informuje o kolejnych etapach projektowania i budowy oddziału wielkopiecowego huty, o jego wyposażeniu mechanicznym, wydajności i przebiegu produkcji oraz o personalnej obsadzie kierownictwa w poszczególnych okresach.

Ilustrację artykułu stanowią fotografie wielkich pieców huty „Częstochowa“ wykonane w 1930 r. oraz graficzne zestawienie produkcji surówki w latach 1899—1945.

J. J.

STAN ORAZ PERSPEKTYWY MUZEALNICTWA TECHNICZNO-NAUKOWEGO W POLSCE

W dniu 9 stycznia 1960 r. odbyła się w Urzędzie Rady Ministrów konferencja na temat obecnych zasad muzealnictwa technicznego i naukowego w Polsce, zorganizowana przez Radę do Spraw Techniki.

Podstawowy referat na tej konferencji wygłosił prof dr E. Olszewski. Referat ten został opublikowany w nrach 4 i 20, 1960 r. „Przeglądu Technicznego“ w dwu artykułach *Muzea techniczno-naukowe w Polsce* i *Organizacja muzealnictwa technicznego w Polsce*¹.

¹ Artykuł ten ukazał się również w nrze 5/1960 „Przeglądu Technicznego“, jednak w wersji spaczony i z tego powodu został przedrukowany w nrze 20/1960.